

Brüsszel, 2019. november 8.
(OR. en)

13336/19

CULT 114
SUSTDEV 159
EDUC 444
JEUN 128
SOC 734

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Tervezet – Az Európai Unió Tanácsa és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás a fenntartható fejlődés kulturális dimenziójáról – Elfogadás

A Kulturális Bizottság megvizsgálta a tanácsi állásfoglalásra irányuló fenti tervezetet azzal a céllal, hogy az Oktatási, Ifjúsági, Kulturális és Sportügyi Tanács a 2019. november 21–22-i ülésén elfogadhassa azt. A szöveggel immár minden delegáció egyetért.

Felkérjük tehát az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy továbbítsa a Tanácsnak a szöveget annak elfogadása és azt követően a Hivatalos Lapban való közzététele céljából.

**Tervezet – Az Európai Unió Tanácsa és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében
ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás a fenntartható fejlődés kulturális
dimenziójáról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA ÉS A TAGÁLLAMOK KORMÁNYAINAK A TANÁCS
KERETÉBEN ÜLÉSEZŐ KÉPVISELŐI,

TUDOMÁSUL VÉVE az Európai Unióban 2019-ig folytatott kultúrpolitikai együttműködést: a Tanács 2002 óta hajt végre kulturális munkaterveket, az Európai Bizottság pedig az európai kulturális menetrendet (2007) és az új európai kulturális menetrendet (2018) valósította meg. Mind a Tanács, mind a Bizottság munkájának középpontjában mindenekelőtt a kulturális sokszínűségnek, valamint a kultúra gazdasági, társadalmi és külkapcsolati vonatkozásainak előmozdítása állt. A munkatervek és a menetrendek keretében folytatott együttműködés a tagállamokban szakpolitikai fejlesztést eredményezett, különösen a nyitott koordinációs módszer (OMC) révén, továbbá számos konkrét intézkedéshez vezetett. Jóllehet ezek a fejlesztések és intézkedések kétségkívül hozzájárultak az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak eléréséhez, hasznos lenne a kifejezetten e célok elérésére irányuló munka.

EMLÉKEZTETVE arra, hogy sürgősen fokozni kell a fenntartható fejlődés elérését szolgáló intézkedéseket, valamint hogy az új Bizottság elkötelezett a fenntartható fejlődési célok megvalósítása iránt, ezen állásfoglalás célja, hogy megerősítse a kultúra hozzájárulását a fenntartható fejlődéshez, mégpedig egy olyan folyamat elindításával, amely elvezet majd a fenntartható fejlődés kulturális dimenziójára vonatkozó uniós szintű cselekvési tervhez. A cselekvési terv arra lesz hivatott, hogy uniós szinten biztosítsa a kulturális és a kultúrával összefüggő intézkedések és megközelítések közötti koherenciát, és kiegészítse a tagállamok e tekintetben végzett munkáját. Az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás és arányosság elvének megfelelően ez az állásfoglalás nem lépi túl a szóban forgó célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket.

TEKINTETTEL ARRA, HOGY

1. az éghajlati válság és a fajok tömeges kihalása egzisztenciális fenyegetést jelent;
2. a fenntarthatóság mindenki számára abszolút prioritás, és annak is kell lennie;
3. a fenntarthatóság három – gazdasági, társadalmi és környezeti – dimenziója szervesen és oszthatatlanul összetartozik, a kultúra pedig elválaszthatatlan része mindháromnak;
4. az éghajlatváltozásnak és a fajok kipusztulásának megállításához, a demokrácia, az emberi jogok, a béke, a biztonság, az inkluzív növekedés és jólét védelméhez, valamint ahhoz, hogy az EU globális szinten vezető szerepet töltsön be a fenntartható fejlődés terén, koherens és átfogó fenntartható fejlődési stratégiákra és ezek határozott végrehajtására van szükség;
5. a helyi, nemzeti, európai és nemzetközi szintű szakpolitikák és – többek között kulturális – intézkedések hozzájárulhatnak a méltányos átmenet biztosításához és ösztönözhetik az aktív polgári szerepvállalást és a globális felelősségvállalást;
6. az addisz-abebei cselekvési programban foglaltaknak megfelelően valamennyi ország elsődleges felelősséggel tartozik saját gazdasági és társadalmi fejlődéséért;
7. a tagállami intézkedések kiegészítéseként azonban uniós szintű fellépésre van szükség a fenntartható fejlődés terén a lehető legnagyobb fokú eredményesség érdekében;
8. az inkluzivitás és a fenntarthatóság a 2019–2024-es időszakra szóló stratégiai menetrend kulcsfontosságú eleme, és az uniós vezetők vállalják, hogy beruháznak az európai identitás középpontjában álló kultúrába és kulturális örökségbe;
9. az ENSZ fenntartható fejlődési céljai és a kapcsolódó célkitűzések alkotják a fenntarthatóság előmozdításának egyetemesen elfogadott keretét;
10. a fenntartható fejlődési célok nem terjednek ki minden olyan szakpolitikára és intézkedésre, amelyek felhasználhatók a fenntarthatóság elérésére; mindazonáltal minden szakpolitikát és intézkedést, így a kulturális politikát és intézkedéseket is aktívan fel lehet – és kell – használni a fenntartható fejlődési célok elérése érdekében;
11. a kultúra mint tevékenységi terület a fenntartható fejlődés szempontjából önfenntartó pillérnek tekinthető;

12. az egy adott közösségen belül közösen alkalmazott jelentések rendszereként a kultúra hatással van arra, ahogyan e közösség a fenntartható fejlődést célzó intézkedéseket értékeli, ezáltal pedig a fenntartható fejlődés motorjaként működik, amely összekötő szerepet tölthet be a különböző környezeti, társadalmi és gazdasági szempontok között;
13. az emberiség meghatározó jegyeként a kultúrák a maguk teljes sokféleségében és gazdagságában értékeket testesítenek meg és az identitás forrásait jelentik, ennek köszönhetően a kultúra átalakító szerepet tölthet be a fenntarthatóság megteremtésében, ösztönözve a fenntartható életmódokat és társadalmakat, javítva ugyanakkor az életminőséget;
14. az európai kulturális politika központi célkitűzései – mint az identitás, a befogadás, a részvétel, a kreativitás és a sokféleség ösztönzése – összhangban állnak több fenntartható fejlődési céllal, ezáltal a kulturális politikák és intézkedések jelentős mértékben hozzájárulnak a fenntartható fejlődési célok eléréséhez;
15. bár a kulturális politikák és intézkedések bizonyítottan hozzájárulnak a fenntartható fejlődéshez, a fenntarthatósághoz nyújtott hozzájárulásuk elismertsége még nem teljes, ahogy értékelése és kihasználtsága sem;
16. a kulturális politikákat és intézkedéseket szisztematikusan kellene a fenntarthatóság megvalósítására alkalmazott meglévő intézkedések kiegészítésére alkalmazni annak érdekében, hogy mind tagállami, mind uniós szinten fokozzuk a fenntartható fejlődési stratégiák hatékonyságát.

FIGYELEMMEL

1. arra, hogy az Európai Tanács és a Tanács több alkalommal felszólította a Bizottságot arra, hogy dolgozzon ki koherens és átfogó, valamennyi belső és külső politikára kiterjedő uniós végrehajtási stratégiát a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend tekintetében;
2. a II. mellékletben felsorolt dokumentumokban meghatározott politikai háttérre;

3. az UNESCO által annak érdekében végzett jelentős munkára, hogy kiaknázza a kultúrának a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendhez nyújtott hozzájárulását, mégpedig mindenekelőtt azáltal, hogy valamennyi kulturális egyezmény végrehajtását összehangolja a fenntartható fejlődési célokkal, továbbá az uniós tagállamok azon szándékára, hogy hozzájáruljanak ehhez a munkához és a fenntartható fejlődésre vonatkozó más ENSZ-folyamatokhoz.

ELISMERI,

1. hogy a kultúra jellege és belső értéke, valamint a kulturális ágazat autonómiája és a művészi kifejezés szabadsága alapvető elveket jelentenek;
2. hogy sok tagállam munkálkodik azon, hogy kulturális politikáját és nézőpontjait a nemzeti fenntartható fejlődési stratégiájába és megközelítésébe integrálja;
3. hogy az EU-ban és a tagállamokban figyelemreméltó számú olyan kulturális vagy a kultúrával összefüggő szakpolitika és intézkedés van érvényben, amely közvetlenül vagy közvetve hozzájárul a fenntarthatósághoz és a fenntartható fejlődési célok eléréséhez;
4. a fenntarthatóságot célzó uniós fellépésről szóló 2017. július 6-i, valamint az „Éves stratégiai jelentés a fenntartható fejlődési célok végrehajtásáról és teljesítéséről” című, 2019. március 14-i európai parlamenti állásfoglalást, mindenekelőtt az Európai Parlament azon kérését, hogy jöjjön létre partnerség a Bizottság, a Tanács és az Európai Parlament között, továbbá azon felhívását, hogy mélyreható elemzés készüljön a meglévő politikák és végrehajtásuk tekintetében tapasztalható hiányosságokról annak érdekében, hogy azonosítani lehessen a szinergiák és a következetlenségek kritikus területeit;
5. hogy jelentős potenciál mutatkozik a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos szakpolitikák és intézkedések hatékonyságának és eredményességének a fenntartható fejlődést szolgáló szakpolitikai koherencia javítása révén történő növelésére;

6. az e területen világszinten megkezdett fontos munkát, például a szellemi kulturális örökség megőrzéséről szóló 2003. évi UNESCO-egyezmény és a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló 2005. évi UNESCO-egyezmény keretében.

MEGERŐSÍTIK

1. a fenntarthatóság melletti elkötelezettségüket és a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend maradéktalan és gyors végrehajtása iránti elhivatottságukat.

MEGÁLLAPODNAK ABBAN, HOGY:

1. fokozni kell a fenntartható fejlődés kulturális dimenziójának előmozdítását célzó erőfeszítéseinket;
2. folytatni kell a kulturális szakpolitikáknak és nézőpontoknak a nemzeti fenntartható fejlődési stratégiákba történő integrálása céljából végzett munkát;
3. felül kell vizsgálni a kulturális és a kultúrával összefüggő szakpolitikákat és intézkedéseket annak érdekében, hogy ezek maximálisan hozzájárulhassanak a fenntarthatósághoz;
4. az egymástól való tanulás szellemében továbbra is meg kell osztani az információkat és a bevált gyakorlatokat a nemzeti szinten levont tanulságok tekintetében;
5. meg kell fontolni annak lehetőségét, hogy a kultúra része legyen az ENSZ magas szintű politikai fóruma számára készített, a fenntartható fejlődési célok elérésében elért eredmények önkéntes nemzeti áttekintéséről szóló jelentéseknek;
6. el kell kötelezni magunkat a kultúra és a fenntartható fejlődés részvételen alapuló, számos érdekelt felet bevonó és integrált irányítása mellett, többek között a kulturális és a kreatív ágazatok által tett, alulról építkező kezdeményezések támogatásával és a polgárok – különösen a gyermekek és a fiatalok – aktív bevonásával;

7. szorosan együtt kell működni más uniós intézményekkel, valamint más érdekelt felekkel annak érdekében, hogy a kultúrában a fenntarthatóság szempontjából meglévő teljes potenciál kiaknázható legyen, és mindenekelőtt szorosan együtt kell működni a Bizottsággal a fenntartható fejlődés kulturális dimenziójával foglalkozó cselekvési terv kidolgozásán;
8. a lehető leghamarabb létre kell hozni a nyitott koordinációs módszer keretében a fenntartható fejlődés kulturális dimenziójával foglalkozó munkacsoportot.

FELKÉRIK A BIZOTTSÁGOT, HOGY

1. a tagállamokkal egyeztetve készítsen uniós szintű cselekvési tervet a fenntartható fejlődés kulturális dimenziójáról, és e cselekvési tervet integrálja a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendre vonatkozó uniós végrehajtási stratégiába.

Javasolt, hogy a cselekvési terv:

- a. biztosítsa a fenntartható fejlődési célok megvalósítását a kultúra területén, mozdítsa elő a fenntartható fejlődést szolgáló szakpolitikai koherenciát, továbbá segítsen kiaknázni a kultúrában a fenntarthatóság előmozdítása szempontjából meglévő teljes potenciált;
- b. a Tanács kulturális munkatervének keretében végzett – és különösen a témával foglalkozó OMC-csoport által elvégzendő – munkára, valamint az új európai kulturális menetrend alapján tett erőfeszítésekre épüljön;
- c. biztosítsa az összhangot az EU kulturális és kultúrával összefüggő intézkedései és megközelítései között, hogy a kulturális dimenzió a lehető legnagyobb mértékben járulhasson hozzá a fenntartható fejlődési célok eléréséhez;
- d. tartalmazzon javaslatokat a kultúrával és a fenntarthatósággal kapcsolatos jelenlegi munka módosítására, illetve adott esetben új feladatok megkezdésére;
- e. adott esetben a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatal elvét kövesse.

Releváns szakpolitikai dokumentumok**Európai Tanács**

- *A 2019–2024-es időszakra szóló új stratégiai menetrend* (az Európai Tanács által 2019. június 20-án elfogadva)
- Az Európai Tanács 2018. október 18-i következtetései (EUCO 13/18)

A Tanács következtetései

- *A Tanács következtetései a nemzetközi kulturális kapcsolatokra vonatkozó uniós stratégiai megközelítésről és cselekvési keretről* (HL C 192., 2019.6.7., 6. o.)
- *A fenntartható fejlődési célok támogatása világszerte: az Európai Unió és tagállamai 2019. évi közös összefoglaló jelentése* – A Tanács következtetései (10997/19)
- *Mindegyre fenntarthatóbb Unió 2030-ra* – A Tanács következtetései (8286/19)
- *A Tanács következtetései a 2019–2022-re szóló kulturális munkatervről* (HL C 460., 2018.12.21., 12. o.)
- *A Tanács következtetései a kulturális örökség valamennyi uniós szakpolitikai területen történő előtérbe helyezésének szükségességéről* (HL C 196., 2018.6.8., 20. o.)
- *A Tanács következtetései a nemzetközi kulturális kapcsolatokra vonatkozó uniós stratégiai megközelítésről* (HL C 189., 2017.6.15., 38. o.)
- *Európa fenntartható jövője: Az EU lépései a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend nyomán* – A Tanács következtetései (10370/17)
- *A Tanács következtetései a kultúráról az Európai Unió külkapcsolataiban, különös tekintettel a fejlesztési együttműködésre* (HL C 417., 2015.12.15., 41. o.)
- *A Tanács következtetései a fenntartható Európa stratégiai erőforrásául szolgáló kulturális örökségről* (HL C 183., 2014.6.14., 36. o.)
- *A Tanács következtetései a kulturális örökség vonatkozásában a participatív kormányzásról* (HL C 463., 2014.12.23., 1. o.)

- *A Tanács következtetései a kultúrának az Európa 2020 stratégia végrehajtásához való hozzájárulásáról* (HL C 175., 2011.6.15., 1. o.)
- *A Tanács következtetései az építészetről: a kultúra hozzájárulása a fenntartható fejlődéshez* (HL C 319., 2008.12.13., 13. o.)

Az Európai Parlament állásfoglalásai

- *Éves stratégiai jelentés a fenntartható fejlődési célok végrehajtásáról és teljesítéséről*, 2019. március 14. (A8-0160/2019)
- *Jelentés a fenntarthatóságot célzó uniós fellépésről*, 2017. július 6. (A8-0239/2017)

Az Európai Bizottságnak/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének közös közleményei

- Közös közlemény az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: *„A nemzetközi kulturális kapcsolatokra vonatkozó európai uniós stratégia felé”* (JOIN(2016) 29 final)

A Bizottság közleményei

- A Bizottság közleménye *az új kulturális menetrendről* (COM(2018) 267 final)

A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és az Európai Bizottság által elfogadott együttes nyilatkozat

- *Új európai konszenzus a fejlesztéspolitikáról – „A mi világunk, a mi méltóságunk, a mi jövőnk”* (HL C 210., 2017.6.30., 1. o.)

Nemzetközi egyezmények

- *A harmadik nemzetközi fejlesztésfinanszírozási konferencián elfogadott addisz-abebai cselekvési program (ENSZ, 2015)*
- *Egyezmény a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról (UNESCO, 2005)*
- *Egyezmény a szellemi kulturális örökség megőrzéséről (UNESCO, 2003)*

Jelentések és kutatások

- *Globális értékelő jelentés a biológiai sokféleségről és az ökoszisztéma-szolgáltatásokról – a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform (IPBES), 2019. május*
- *Az éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi munkacsoport (IPCC) értékelő jelentései*